

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS
FINANSAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-2032 6, 8, 9 STRAIPSNIŲ,
2 IR 5 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-23-547, TAP-23-548)
(TAIS NR. 23-4464(2), 23-4465(2))

Nr.
Vilnius

Skubos tvarka įvertinę Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių, 2 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projektu siūlomi keisti Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 6 straipsnis, 2 ir 5 priedai taip pat yra keičiami Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymu Nr. XIII-3420 (toliau – Pakeitimo įstatymas), kurio dalis straipsnių yra vis dar neįsigalioję. Toks siūlomas teisinis reguliavimas galimai neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje numatyto teisėkūros sistemiškumo principo, reiškiančio, be kita ko, kad *teisės normos turi derėti tarpusavyje*. Įstatymo 6 straipsnio išdėstymas Įstatymo projekte (įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.) ir Pakeitimo įstatyme (įsigalioja 2024 m. liepos 1 d.) skiriasi iš esmės, Įstatymo 2 priedo išdėstymas Įstatymo projekte (įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.) ir Pakeitimo įstatyme (įsigalioja 2024 m. liepos 1 d.) taip pat skiriasi iš esmės, taip pat Įstatymo 5 priedo išdėstymas (šiuo atveju papildomai žr. 6 pastabą). Siekiant užtikrinti tinkamą teisės normų inkorporavimą į bendrą teisės sistemą, būtina sistemiškai peržiūrėti ir tarpusavyje suderinti Pakeitimo įstatymo ir Įstatymo projekto nuostatas bei užtikrinti, kad Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai po 6 mėnesių galiojimo negrąžintų teisinio reguliavimo į ankstesnę padėtį.

2. Būtina patikslinti Įstatymo projekto 1 straipsnį, atsižvelgiant į Teisės aktų projektu rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 175.1 papunkčio reikalavimus, pagal kuriuos straipsnį dėstant nauja redakcija, kartu turi būti dėstomas ir straipsnio pavadinimas.

3. Įstatymo projekto 2 straipsniu siūlomas reguliavimas stokoja teisinio aiškumo. Pažymėtina, kad laikantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 19 straipsnio nuostatų, *energetikos sektoriuje kainos yra sutartinės ir valstybės reguliuojamos*, šioje srityje svarbus vaidmuo tenka tiek Vyriausybei, tiek Energetikos ministerijai, tiek Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai. Svarstytina, ar siūlymas metodiką, tiesiogiai susijusią su elektros energijos kaina kaip elektromobilio įkrovimo paslaugos kainos sudėtine dalimi, nustatyti tik susisiekiama ministru, atitiktų ministerijų veiklos sričių ir kompetencijų pasidalinimo principus. Siūlytina

papildomai įvertinti galimybes tokio pobūdžio metodiką nustatyti dviem ministrams – energetikos ir susisiekimo – kartu arba šią funkciją palikti Vyriausybės diskrecijai.

4. Svarstytinas Įstatymo projekto 3 straipsniu siūlomas teisinio reguliavimo pagrindumas. Įstatymo projekto 3 ir 4 straipsniuose siūloma viešajai įstaigai Transporto kompetencijų agentūrai suteikti naujas papildomas funkcijas bei užtikrinti jų finansavimą iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų. Pažymėtina, kad Viešajai įstaigai Transporto kompetencijų agentūrai pagrindinės funkcijos yra suteiktos Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 12 dalyje (įskaitant pagal minėto įstatymo 10 straipsnio 12 dalies 12 punkto formuluotę, kad „atlieka kitas *šiam įstatyme* nustatytas funkcijas“). Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 27 punkte nurodyta, kad Programos finansavimo lėšos naudojamos akcinės bendrovės „Kelių priežiūra“ atliekamai *valstybinės reikšmės kelių tinklo priežiūrai*; o Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad „akcinė bendrovė Lietuvos automobilių kelių direkcija *organizuoja ir koordinuoja valstybinės reikšmės kelių atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą*“. Teikime taip pat nurodoma, kad vadovaujamasi Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nuostatomis (tiksliau – Statybos įstatymo 49 straipsniu) bei pažymima, kad vadovaujantis „*Lietuvos Respublikos kelių įstatymo nuostatomis kelių priežiūra yra nuolatiniai kelio darbai siekiant užtikrinti saugų eismą ir numatytą kelio ir jo statinių naudojimo laiką, kuriuos šiuo metu įpareigota vykdyti AB Lietuvos automobilių kelių direkcija*“, tačiau visų paminėtų teisės aktų nuostatos tarpusavyje nėra suderintos. Todėl panašias (ar itin susijusias) funkcijas vykdyti bei gauti finansavimą už jų vykdymą pavedama trimis skirtingiems subjektams (viešajai įstaigai Transporto kompetencijų agentūrai, akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ ir akcinei bendrovei Lietuvos automobilių kelių direkcijai) skirtingais įstatymais. Svarstytina, ar toks teisinis reguliavimas atitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje nurodytus teisėkūros proporcingumo ir efektyvumo principus, todėl siūlytina aiškiai nurodyti visų šių subjektų funkcijų ir atsakomybių ribas bei įvertinti tikslingumą kartu su Įstatymo projektu pateikti visus reikalingus teisės aktų pakeitimo projektus.

5. Įstatymo projekto 7 straipsnyje pateikiamos įstatymo įsigaliojimo ir įgyvendinimo nuostatos tikslintinos, 1 dalyje nurodytą formuluotę „išskyrus šio straipsnio 3 *dali*“ pakeičiant į „išskyrus šio straipsnio 3 *ir 4 dalis*“, nes pavedimai tiek 3, tiek 4 dalyje formuluojami skirtingoms institucijoms, tačiau iki to paties nurodyto termino – iki 2023 m. gruodžio 31 d.

6. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo 5 priedo 1 punkte pateiktoje nuorodoje į įgyvendinamą Europos Sąjungos teisės aktą, Įstatymo pakeitimu nurodyti naujesni paskutiniai pakeitimai (2019 m. birželio 20 d. *Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1242*), kurie yra aktualūs šiuo metu ir kuriuos būtina nurodyti Įstatymo projekte. Siūlytina patikslinti Įstatymo projektą šiuo aspektu.

7. Pažymėtina, kad Įstatymo projekto lyginamasis variantas neatitinka Rekomendacijų 207 punkto reikalavimų, todėl būtina jį patikslinti šiais aspektais:

7.1. Įstatymo 2 priedo žyma nesikeičia, todėl Įstatymo projekte nėra būtinybės nurodyti jos keitimą ir dėstyti naujai;

7.2. Įstatymo 2 priedo pavadinimas keičiasi ne iš esmės, o tik keli žodžiai jame (vietoje „RIBINIAI TARIFAI“ nurodoma „MAKSIMALŪS DYDŽIAI“), todėl Įstatymo projekte taip pat nėra būtinybės nurodyti viso pavadinimo keitimą ir dėstyti naujai;

7.3. paryškinant ne tik Įstatymo projekto 6 straipsnio pavadinimą, bet ir skaičių bei žodį „straipsnis“.

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių, 2 ir 5 priedų

pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projekto (toliau – Nutarimo projektas):

8. Siekiant užtikrinti aiškumą, siūlytina patikslinti Nutarimo projekto 2 punktą dėl įgaliojimų, nurodant įtrauktų asmenų tiksliai užimamas pareigas (nurodant, kurios srities – *susisiekimo* – viceministrai jie yra) bei nurodant tik du viceministrus (nes tik esant skubai ar kitoms svarbioms aplinkybėms, būtų tikslinga nurodyti visus viceministrus).

Dėl kartu su Įstatymo projektu teikiamų dokumentų:

9. Pažymėtina, kad kartu su Įstatymo projektu teikiamuose dokumentuose (teikime, aiškinamajame rašte, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymoje) nekorektiškai nurodomas 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1242 II priedo pavadinimas, siūlytina jį patikslinti.

10. Kartu su Įstatymo projektu teikiamuose dokumentuose netiksliai nurodomos sumos:

10.1. teikime ir aiškinamajame rašte nurodyta, kad „per 2022 metus 28 elektromobilių įkrovimo stotelės sunaudojo elektros energijos už 485 000 eurų, per metus šių elektromobilių įkrovimo stotelių priežiūros ir administravimo kaštai siekė daugiau kaip 50 000 eurų“, o numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymoje nurodyta kitokia suma: „elektromobilių įkrovimo stotelių administravimo kaštai ir nemokamos įkrovimo paslaugos teikimas AB Lietuvos automobilių kelių direkcijai 2022 metais sudarė 0,5 mln. eurų“. Siekiant aiškumo, siūlytina patikslinti, suvienodinant šias nuostatas;

10.2. teikime ir numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymoje nurodyta, kad „Įstatymo pakeitimo (8 straipsnio papildymas 4 dalimi) nuostatų įgyvendinimas padės sutaupyti apie 90 tūkst. eurų biudžeto lėšų per einamuosius metus“. Tačiau nurodyta Įstatymo projekto nuostata įsigalios tik 2024 m. sausio 1 d., tad einamaisiais – 2023 metais – sutaupymų nesusidarys. Šios nuostatos reikėtų atsisakyti kaip nekorektiškos ir perteklinės.

Dėl Įstatymo projekto derinimo:

11. Teikime nurodoma, kad Lietuvos vežėjų sąjungos pateiktos pastabos dėl Įstatymo projekto įvertintos, tačiau įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, nuostatas, teikime Vyriausybei turėtų būti pateikta informacija, ar šis įvertinimas darbo tvarka suderintas (tenkina) su Lietuvos vežėjų sąjunga. Papildomai pažymėtina, kad trūksta aiškumo, kaip yra atliepta Teisingumo ministerijos 2023 m. balandžio 7 d. rašto 6 pastaba dėl nurodytos atitikties lentelės įkėlimo į LINESIS.

Teisės grupės patarėja

Renata Adomaitytė-Šliogerienė

Teisės grupės patarėja

Ingrida Staniulienė

Renata Adomaitytė-Šliogerienė, tel.nr. 852 098843, mob.tel. +37066842286, el.p. renata.adomaityte-sliogeriene@lr.lt

Ingrida Staniulienė, tel.nr. 852 098823, mob.tel. +37066842780, el.p. ingrida.staniuliene@lr.lt